Eduskunnan sivistys- ja tiedejaosto

Lausuntopyyntö 26.09.2018

Miten varmistetaan koulutuksen ja tutkimuksen korkea laatu sekä osaavan työvoiman riittävyys?

Suomen opiskelijakuntien liitto - SAMOK ry kiittää mahdollisuudesta lausua hallituksen esityksestä eduskunnalle valtion talousarvioksi vuodelle 2019, ja lausuu kunnioittaen seuraavaa.

Yleisesti

SAMOK on erittäin huolissaan ammattikorkeakouluille osoitetun rahoituksen määrästä valtion talousarvioesityksessä. Esityksessä valtion talousarvioksi vuodelle 2018 on määrätty ammattikorkeakoulujen rahoitukseksi yhteensä 826 464 000 euroa, joka on noin 41 miljoonaa euroa vähemmän kuin vuoden 2015 rahoitus. Ensi vuodelle osoitettu 214 000 euron eli 0,02% rahoituksen nosto ei vastaa kustannusten kasvua vaan tarkoittaa jälleen leikkausta ammattikorkeakoulutukseen.

SAMOK on huolissaan koulutuksen laadun kehittymisestä ammattikorkeakouluissa. Ammattikorkeakoulutuksen rahoituksesta on leikattu merkittävästi, viimeisen kuuden vuoden aikana noin viidennes rahoituksesta. Leikkausten lisäksi rahoituksen indeksi ei ole toteutunut vuodesta 2012.

SAMOK pitää koulutuksen ja tutkimuksen visio 2030 tavoitteita tärkeinä mutta osaamisen lisääminen Suomessa on mahdotonta jos koulutukseen ei panosteta riittävästi.

Rahoitusmäärän vaikutukset opetuksen laatuun

SAMOK esittää huolensa siitä, miten ammattikorkeakoulujen rahoituksen pitkään jatkunut leikkaaminen johtaa radikaaliin koulutuksen laadun heikkenemiseen. Vuoden 2012 jälkeen ammattikorkeakoulujen henkilöstö on vähentynyt 17 % kun taas opiskelijoiden määrä on on pysynyt lähes samana. Tämä tarkoittaa että opiskelijoiden saama opetus ja ohjaus on vähentynyt merkittävästi.

Suomen opiskelijakuntien liitto – SAMOK
Finlands studerandekårers förbund
University of Applied Sciences Students in Finland

Lapinrinne 2 | 00180 HELSINKI
www.samok.fi | Y-tunnus: 1056678-8

Opiskelijat ovat havainneet että lähiopetuksen määrä on vähentynyt merkittävästi viime aikoina ja kokevat että saamansa opetus on siten heikentynyt. Opiskelijat kokevat myös että henkilöstö on entistä kiireisempää ja jopa ylityöllistettyä. Opiskelijoille tämä näyttäytyy esimerkiksi myöhästyneinä arviointieina ja ohjauksen puutteena. Opiskelijat ovat havainneet leikkausten vaikuttaneen myös ulkopuolisten asiantuntijoiden luentojen määrään.

Henkilöstömäärän väheneminen on myös johtanut verkko-opetuksen lisääntymiseen. Vaikka monimuotoisen opetuksen lisääminen onkin toivottavaa, on resurssipulasta johtuva tehty verkkoon siirtäminen toteutettu usein ilman, että opetuksen sisältöä muutettaisiin verkkoympäristöön soveltuvaksi.

Ammattikorkeakoulut kouluttavat 80% sosiaali- ja terveysalan korkeakoulutetuista. Sote-uudistuksen laadukas toteutus edellyttää että alan työntekijöillä on työelämään siirtyessään riittävä osaaminen. Onkin huolestuttavaa, että sote-alan opiskelijat kertovat ettei korkeakouluilla ole aina varaa hankkia opetusmateriaaleja alan taitojen harjoitteluun.

Erityisen huolestuttavaa on kuitenkin opiskelijoiden laaja kokemus siitä, että opintojaksojen läpäisyä helpotetaan ajoittain tavoitteena varmistaa opiskelijoiden läpäisy ja valmistuminen.

- On äärimmäisen tärkeää että ammattikorkeakoulujen rahoituksen tasoon tehdään riittävä korotus ja rahoituksen indeksikorotus on otettava takaisin käyttöön. Ainoastaan riittävillä resursseilla on mahdollista toteuttaa jatkossa laadukasta koulutusta sekä toteuttaa tavoitteita osaamisen ja jatkuvan oppimisen lisäämisestä Suomessa.

Tutkimuksen rahoitus

Korkeakoulutuksen ja tutkimuksen visio 2030 tavoittelee TKI-rahoituksen kasvua 4%:iin BKT:sta. Tämä edellyttää yksityisen rahan lisäämistä TKI-toiminnassa. Ammattikorkeakoulut tekevät tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoimintaansa yhteistyössä yritysten kanssa. Rahoittamalla ammattikorkeakoulujen TKI-toimintaa saadaan entistä useampi yritys mukaan toteuttamaan ja osaltaan myös rahoittamaan suomen elinkeinoelämää kehittävää TKI-toimintaa.

Opiskelijat ovat tiiviisti mukana ammattikorkeakoulujen toteuttamassa tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoiminnassa. Tämän johdosta työelämään siirtyvillä

työntekijöillä on ymmärrys yritysten kanssa toteutettavasta kehittämistoiminnasta. Riittävällä TKI-rahoituksella voidaan varmistaa että kokemus yritysten toimintaan konkreettisesti vaikuttavasta kehittämistoiminnasta on mahdollisimman monella ammattikorkeakoulusta valmistuvalla.

- Julkisia rahoitusinstrumentteja tulee kehittää niin, että ammattikorkeakoulut pystyvät jatkossa hyödyntää laajemmin julkista tutkimusrahoitusta.

Helsingissä 04.10.2018

Marko Grönlund
Puheenjohtaja

Miikka Lönnqvist
Toiminnanjohtaja

Lisätietoja:

Anniina Sippola
koulutuspoliittinen asiantuntija
anniina.sippola@samok.fi
050 389 1014